

Del torrent a la via de Sant Ignasi

DES DEL DIVAN. PEL DOCTOR LACETÀ€

Ignasi de Loiola va fer estada un any a Manresa. Un any productiu amb conseqüències significatives a la nostra ciutat. Del seu procés de canvi de vida, terrenal i espiritual, nasqué la Companyia de Jesús, els jesuïtes, nom fet servir com a adjectiu amb diversos significats i no sempre positius en les converses de cafè i sobretaula regades amb begudes espirituoses, l'alcohol, (del àrab "al-ku?l": «l'esperit»).

De sant Ignasi ens en ocuparem un altre dia, però del que voldria parlar és de la relació de la ciutat de Manresa amb la Companyia de Jesús, vista i viscuda per un ciutadà manresà de peu. Els intents de la Companyia de mantenir, la Cova a part, una presència més intensa a la ciutat mai no van donar resultat. L'establiment d'una escola dels Jesuïtes a Manresa, després de diversos intents, van acabar l'any 1892. Un dels motius va ser la insalubritat del torrent que justament passava al costat del Col·legi, i que provocava infeccions per tifus a la població i als alumnes. Tampoc no sembla que el consistori hi posés gaires ganes per evitar la clausura de l'escola.

El carrer del torrent de Sant Ignasi va ser duran segles una claveguera sense sostre. Es va anar "civilitzant" i higienitzant de manera lenta. Les primeres obres de cobriment fins a la capella del Rapte de Sant Ignasi havien començat l'any 1932 i finalitzaren... al 1956. Restava cobrir des de l'esmentada capella fins al riu Cardener. Berlanga va aprofitar el torrent, sense cobrir, per registrar una escena d'una comitiva fúnebre en el film "Plácido". Manresa en blanc i negre, gairebé com ara. De fet, un tram del torrent havia passat de ser conegut com de la Peixerada a la Pixarada.

Em consta que en la dècada dels 60, aprofitant la continuació de la cobertura del torrent, i amb un carrer ben asfaltat, els jesuïtes de la Cova van insistir a l'Ajuntament perquè tot aquell tram es dignificés amb el nom de Via de Sant Ignasi, una suposada dignitat per sobre de la tradició.

Es veritat que diverses cases de retir del món porten el nom de Manresa: A Dublin, Louisiana, Miami... Té Manresa un retorn econòmic i social? Potser un any d'estada d'Ignasi de Loiola no dona per a més. Per cert, encara bull l'olla per les celebracions previstes al 2022? Em fa la impressió que ha baixat la bullida o que està en fase de Guadiana. Espero que, com el riu, tingui vida sota la terra, ja que per sobre...